

Interview with Stefaniia Vasylik, Solotvin (IF_Sol_09_027)**Name:** Stefaniia Vasylik**Code:** IF_Sol_09_027**Born:** 1928**Gender:** Female**Nationality:** Ukrainian**School:** Higher Education (Pedagogical Institute).**Profession:** Teacher**Length:** 23:27**Date:** Середа, Серпень 12, 2009**Transcription:**

Солотвин, 12.08.09, длина: 23 мин., собиратели: О. Гущева, К. Широких

Степания Васылик

1928 г.р., закончила пединститут, работала учительницей украинского языка в Солотвинской школе

1 мин. - А про євреїв що ви знаєте?

- Ничего не знаю. Знаю, что жили спокійно, тихо.

- А ви ні з кім не спілкувалися?

- Ні, я мала була до війни

1 мин. О том, что украинцы и поляки вместе отмечали праздники, евреи в этом не участвовали.

3-4 мин.

- У їх Були інши обряди пухування, як у нас.

- А які?

- Ну докладно не знаю.

- Ну може ви щось чули?

- Знаю, що, як вмерли, то їх дужко обмивали.

- Мили їх?

- Мили їх, обмивали гарно, якось обвивали у простинь і швидаенько несли на кладовішче. У їх не було так, як у нас, що клали на стіл, як похороні відправлялялі, у їх була своя відправа, що сходилися такі їхнія священікі, робили... той був накривалися і воні всі разом їшли.. у хаці... що собі... чоловікі, жинок не було, всі чоловікі відправляли... і його швидаенько відносили на кладовішче і там його хоронили. Ну у нас кладуть криж, а там плита була, плита кладуть з написом, хто там похувани.

- А напис на якій мові був?

- Якісь по-евреїсکі, що похоронени.

4-7 мин. О шахтах озокерита в Дзвинячи, владельцем которой был поляк Шайман, о деревообрабатывающем заводе, который основан в советские времена, о себе.

7 мин. - **Вы дуже цікаво расповідали про те, як ховали євреїв. А ви ще щось знаєте про те, як ховали євреїв. А ви ще щось знаєте про то, як вони ховали людей?**

- Як він помирав, то його найперши брали, мили його, каширували, мыли його, ну і тади у їх якось то швидко видбувалось, завивали у простинь чи що ї неслі на кладовішче, за їм їшли чоловікі і відправляли службу Божу. За часу вже радянської влади... ту один єврей помер... тут жив ще один, сберігся...

- А хто?

- Кукір. Він сберігся, розумієте. Він як помер, казав хоронити себе за цім обрядом, за яким хоронили колись, і там його похоронили.

10-12 мин. - **А як вони вдягалися?**

- Такі чорни ти.

- Завжди вони такі носили?

- Як рабіни носять, то вони такі носили. У нас тут зробили памятник... там два тих, що тут похоронили остатні... вони десь в Ізраїлі, але зробили памятник. У час німців богато євреїв вивезли, як ви знаєте про ції голокост, і тади в Солотвине зроблені невелички памятник, які загінулі у час голокосту.

- А вось ви казали, що трошкі спілкувалися з євреямі, може ви памятаєте, які свята у їх були?

- Я знаю, що на Пасху пеклі якісь такі пляцкі такі.

- А як пеклі, не бачили?

- Не бачила. Я знаю... я ходила до школи і ходили євреї, то вони на цю свято пеклі маци називалися, цьой пляцок, такі з... коржи такі, такі тоненькі, дуже смашний.

- Ви коштовали?

- Як була діткою, то може ї коштала. Вони у школі... знаю... ми, наприклад, у школі... я ще ходила за Польщі, ми у школі молімся, як попадало на українця, то говориць по-українську «Отче наш», як попадало на поляка, то говорив по-польські «Отче наш», а євреї стояли так праменько, той молився, всі вставали, євреї стояли, опустили рукі, слушали. А яка їх молитва, я не знаю.

12-13 мин. Свята у їх була субота, в суботу робити не можна було ничего, навіть палити у печі, то вони запрошували наших українців, і хто був такі, знаєте, то вони приходили і їм палили.

(муж): То вони за то оплочували.

- А гарно платили?

- Тільки там платили гроші, і вони їм оплочували. В суботу не можна було робити нічого: ні палити, ні різати нічого, то вони дуже святкували.

(муж): У жида ї грошей можно було позичити краще, як у поляка, він позичав без процентів, ну Але треба було відавати.

14 мин. О том, как с ней в школе учились еврейские девочки [Хайця](#) и [Сара](#), фамилий не помнит.

15 мин. - А що вони їли, окрім ціх мац?

- Ну, вони на свята, як Велікдень, ціпер називається як? Рамадан? Пасха їхня. У нас Пасха, а у їх Рамадан називається чи як, то вони пеклі такі спеціальни. Шче у ніх свята було кучкі, то вони робили такі невеличкі будкі і в ціх будках седелі тай молилися.

16-17 мин. - А що вони їли чи не їли?

- Свинину не їли.

- А чому?

- Вони не казали. Чи вони вбажали, що для перетравлення свіне м'ясо не їли чи у їх такі закон, чого вони свинину не їли.

(муж): Курей дуже куповали щось.

- Кури чи телятину їли, м'ясо їли. У їх було дуже важліво, як народився, теля тоже не живее, то з нього м'ясо було дуже для їх [?]

- Як що неживе теля народиця, то вони його їли, готовали?

- Там щось куповали, щось для ніх лікуване було чи щось, я не памятаю.

18-19 мин. Вони Мали такі, що над водою шли молиця. Вони Мали такі приказання... у їх було щось скручена, у їх були такі коробочки на чолі такі, як 10 заповедей Божих у їх було, називалось приказання, і вони Мали то на чолі і їшли над водою молитися. Вони над водою ставали, так «О-о-о» і так молилися, а діти здалека бігали дивитися.

- А у які то порі року було?

- То я не памятаю.

21 мин. О польско-украинских отношениях, о войне

English translation of transcription:

Not yet.

Description:

Interview with Stefaniia Vasylik, Solotvin (IF_Sol_09_027)

Published on Єврейська Галичина та Буковина (<http://www.jgaliciabukovina.net>)

Pre- World War II life in Solotvin.

Jewish funeral and burial traditions.

Jewish festivals.

Jewish residents of Solotvin.

Community: [Stanislawow \(Ivano-Frankivsk\)](#)

Джерело:<http://www.jgaliciabukovina.net/uk/node/111739>